

La muntanya viva

Visat núm. 31

(abril 2021)

Nan Shepherd

Un dia molt ventós de les darreries de setembre, vaig baixar del tren a Aviemore i de seguida em va venir a trobar el meu amic Adam Sutherland, el guardaagulles.

-Vols saber les últimes notícies? Avui, a la una, enterren la Big Mary.

Vaig ser a temps de recórrer els quatre quilòmetres fins a l'antic cementiri, fred i humit, entre els arbres de prop del riu, i de seguir els homes que baixaven el fèretre pel camí llarg i xop, des de la carretera. Algú (que beneït sigui) li va fer una corona de bruc, fruits de moixera, civada, ordi i ginebre, coses que ella veia i tocava cada dia. Prop seu jeu en Farquhar Shaw, supervivent de la famosa Batalla dels Clans de Perth, que va causar una agitació tan gran al veïnat que, quan va morir, van posar cinc pedres planes molt pesades damunt de la seva làpida per assegurar-se que es quedés sota terra. M'agrada pensar que la Big Mary jeu prop d'ell, perquè eren fets de la mateixa pasta forta i indomable.

Perquè sí, ella va esvalotar el veïnat tant com ell, encara que en una escala menor. Sense ni gota de dolenteria, perquè en ella no hi havia ni una engruna de malícia. Però era sal pura, i la sal pot ser dura. Era tan repatània com en Banyeta, i d'ell diuen que només Nostre Senyor el pot apartar d'allà on ha ficat la banya. Que va portar problemes a tots aquells amb qui va compartir la vida, ho puc ben creure. Però tenia la seva integritat, variada i pròdiga. El que m'agradaria dir d'ella és el mateix que va dir Sancho Pança de don Quixot quan li demanaven raons per continuar seguint el seu amo: «No puc fer altra cosa, l'he de seguir... he menjat el seu pa; me l'estimo¹».

¹ «No puedo más, seguirle tengo; somos de un mismo lugar, he comido su pan, quiérole bien.» Miguel de Cervantes, *El ingenioso hidalgo don Quijote de la Mancha*, cap. XXXIII. (N. de la t.).